Lietas Nr.C13043614
436/14

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2014.gada 11.decembrī

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 20.jūnijā prasītāja /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, cēla Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 80 EUR mēnesī, palielinoties minimālajai mēneša algai proporcionāli palielināt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, lūdz spriedumu izpildīt nekavējoties.

Prasības pieteikumā prasītāja cita starpā norāda, ka ir iecelta par /pers. C/ aizbildni, /pers.C/ ir viņas apgādībā un aprūpē. Prasītājai nepietiek naudas līdzekļi ikdienas tēriņiem un mātei materiāli dēls jāatbalsta. Atbildētāja par /pers.C/ neinteresējas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai uz viņas pēdējo zināmo dzīvesvietu 2014.gada 30.jūnijā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurā izskaidrotas pušu civilprocesuālās tiesības. Ņemot vērā, ka atbildētājai nav deklarētās dzīvesvietas un tiesas sūtītie dokumenti uz atbildētājas pēdējo zināmo dzīvesvietu saņemti atpakaļ kā neizsniegti, atbildētājas tiesības izskaidrotas un lietas izskatīšanas datums paziņots, 2014.gada 23.oktobrī oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" publicējot attiecīga satura sludinājumu. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2014.gada 21.oktobrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas norādīto dzīvesvietas adresi un atbildētājas pēdējo zināmo dzīvesvietu un 2014.gada 23.oktobra oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" publicējot attiecīga satura sludinājumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka /pers. C/ dzimis /datums/, kura vecāki norādīti /pers. D/ un /pers. B/.

Auces novada bāriņtiesas 2013.gada 24.septembra lēmums Nr.1-6/51 apstiprina, ka /pers. A/ iecelta par /pers. C/ aizbildni.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2014.gada 1.janvāra sastāda 320 *euro*.

Rakstveida paskaidrojumi par celto prasību no atbildētājas tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka atbildētājas /pers. B/ dēls /pers. C/ dzīvo pie prasītājas un viņa īsteno bērna ikdienas aprūpi, ka atbildētājai kā bērna mātei ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētājas mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Civillikuma 252. pantā noteikts, ka *aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus*.

Savukārt Civillikuma 258. panta trešajā daļā noteikts, *ja trūkst aizbilstamā līdzekļu viņa uzturam, aizbildnim nav pienākums aizbilstamo uzturēt uz sava rēķina*.

Tādējādi tiesa atzīst, ka neskatoties uz to, ka ar bāriņtiesas lēmumu atbildētājai ir atņemtas aprūpes tiesības pār nepilngadīgo dēlu /pers. C/, atbildētājai ir pienākums uzturēt savu nepilngadīgo bērnu. Nav tāda normatīva akta, kas paredzētu vecāka atbrīvošanu no minētā pienākuma pildīšanas.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi atbildētājas dēla uzturam 80 EUR apmērā mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītājas) aizgādība pār bērniem beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai aizbilstamā uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītājs, ceļot prasību, bija atbrīvots no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādējādi tie ir piedzenami no atbildētājas.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 144 EUR (80 EUR x 12 = 960 EUR; 960 EUR x 15 % = 144 EUR). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda 9,42 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 EUR (astoņdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma – ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļus piedzīt sākot no 2014.gada 20.jūnija līdz bērna pilngadībai vai līdz brīdim, kad /pers. A/ izbeidzas aizbildņa tiesības pār nepilngadīgo /pers. C/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 144 EUR (viens simts četrdesmit četri *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,42 EUR (deviņi *euro*, 42 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 11.decembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova